

kunne slaa sig ned i hendes Bolig og ved Dovenskab, Drik og Svir bringe hende i den haabløseste Kvide. Lad vore Lovgivere være lidt rappe i Vendingen! Vore Kvindeforeninger kunde i et Tilfælde som det her fremdragne passende røre paa sig. Her er en af de mange Skanser, der skal tages, for at Slaget kan vindes.

U. Birkedal.

Det internationale Kvinderaads Presseudvalg.

Formanden for det internationale Kvinderaads Presseudvalg, Mrs. Ida Husted Harper (New York), har udsendt sin første trykte »Bulletin«, indeholdende Meddelelser fra Udvalgets Medlemmer i forskellige Lande. Af disse skal fremhæves:

Det Amerikanske Kvinderaad udtaler sin Tilfredshed med Roosevelts Valg til Præsident; som Guvernør i Staten New York anbefalede han i sin Tid i sin Henvendelse til den lovgivende Forsamling at vedtage et Lovforslag om Stemmeret for Kvinder. »Denne Kendsgerning kan ikke undlade at give forøget Anseelse til en Bevægelse, der allerede mellem sine Tilhængere tæller Nationens mest fremragende Mænd og Kvinder«.

Som Exempel paa amerikanske Kvinders levende Interesse for det politiske Liv anføres: »I den nylig tilendebragte politiske Kampagne, indsamlede Kvinder i Byen New York 50,000 Dollars, talte ved Valgmøderne, uddelte 1 Million Piccer og Blade, deltog ivrig i Agitationen og hjalp paa enhver Maade deres Parti — undtagen ved at stemme.

Det Kanadiske Kvinderaad meddeler, at det har været med til at faa indført Sløjd og Husgerning i Fællesskolerne i Ontario, kvindelige Fabriksinspektører i Provinserne Quebec og Toronto, kvindelige Medlemmer af Skolekommissionerne i New Brunswick. Det har ogsaa faaet indført Forbedringer i kvindelige Fangers Behandling, oprettet Hospitaler, Koge-Kursus og Skoler for Tjenestepiger, Kursus i Sundhedslære for Mødre o. m. a.

Fra England meddeles: Ved den store aarlige Fagforeningskongres vedtoges der en Resolution, gaaende ud paa, at Valgretten skulde udvides til alle voksne Mænd og Kvinder, og at den parlamentariske Kommission skulde opstille denne Sag som Fordring til Kandidaterne ved næste almindelige Valg. Resolutionen blev vedtaget med Akklamation.

Ved Kongressen var Kvinder Delegerede og Medlemmer af Udvalgene.

Der er nu 977 Kvinder i Fattigkommissionerne i England og Wales.

Holland. Et Oplysningsbureau er blevet oprettet ved Hjælp af Overskudet (22,000 Gylden) fra »Kvindernes Hdstilling«, der holdtes i 1898. »Hertil vil der blive knyttet et Bibliothek. En ny Lov er bleven vedtaget, hvorefter Kvinder kan ud-

nævnes til Formyndere for andres Børn. Det er ogsaa bleven vedtaget, at Mødre saa vel som Fædre skal bestemme over umyndige Børns Bopæl, Valg af Livsstilling og Ægteskab. Det hollandske Kvinderaad har oprettet et Fond til at betale Udgifter for de Delegerede, naar det er nødvendigt.

I Ny Zeeland, hvor Kvinder som bekendt siden 1893 har haft baade kommunal og politisk Valgret, er der for Tiden blandt Kvinderne stærk Bevægelse for ogsaa at opnaa Valgbarhed.

Det franske Kvinderaad har besluttet at afholde en national Kvindekongres i 1903.

Beretningen fra Tyskland, der er en lærerig Oversigt af tyske Kvinders Forhold, er sendt af Frau Dr. Eliza Ichenhäuser, som meddeler følgende:

Kvindesagen, der indtil for faa Aar siden var saa lidet fremme i Tyskland, har utvivlsomt gjort store Fremskridt. Tyskland har 1 Million flere Kvinder end Mænd. Der er 4 Mill. ugifte Kvinder mellem 17 og 50 Aar; 40 pCt. af alle Kvinder er ugifte.

En stor Del af disse maa ernære sig selv. I tidligere Tider har de savnet Oplysning og Uddannelse til deres Erhverv, men nu har de til dels faaet begge Dele. Der er nu Fagskoler for Kvinder i alle Tysklands store Byer; mange af dem har kommunal Understøttelse og nogle, særlig i Berlin, underholdes fuldstændig af Byen.

De første Gymnasier for Kvinder (oprettede 1893) mødte megen Modstand; nu er der med noget Held oprettet saadanne i Berlin, Leipzig, Hannover, Frankfurt og andre Byer. Kun i Baden optoges kvindelige Elever i Dreng-Gymnasierne, og kun der giver Universiteterne (Heidelberg og Freiburg) Kvinder Adgang paa de samme Betingelser som Mænd. De andre 21 Universiteter betragter dem som »anden Klasses« Studenter og tillader dem ikke at tage Doktorgraden. Dog kan de tage Afgangseksamen som Læger, Tandlæger og Apotekere, men ikke som Jurister.

Efter Folketællingen i 1895 var 5,264,408 Kvinder i Tyskland Lønarbejdere; 24 pCt. af disse var ansat ved Handel, og 202,16 var Ejere, Bestyrere eller i ledende Stilling. Kvinder som Principaler fandtes i Mineindustri, i Jærn-, Murstens-, Gas- og elektriske Værker. 66 Kvinder var Apotekere og 700 Bryggere. Den første kvindelige Fabriksinspektør blev ansat i 1898 i Hessen, og dette Eksempel blev snart fulgt i et halvt Dusin andre Byer. Der er stor Tilfredshed dermed.

Den Civillov, der blev vedtaget 1. Jan. 1900 betegner en stor Forbedring i de tyske Kvinders Forhold, da den tillader dem at besidde Ejendom og have Raadighed over deres eget Erhverv. Dog har Ægtemanden stadig den største Magt, især med Hensyn til Børnenes Opdragelse, og mange Kvinder er overordentlig misfornøjede.

Efter en lang, udholdende Kamp har Kvinder endelig faaet Adgang til Fattigkommissionerne og virker nu

i disse i en halv Snes Byer. Regeringens Blaabøger udtaler fuldkommen Tilfredshed med deres Arbejde.

Kvinder har ingen politiske Rettigheder i Tyskland; det er dem utrykkelig forbudt at overvære politiske Møder eller selv at holde Møder, der paa nogen Maade kan siges at være af politisk Art.

Henni Forchhammer,

Medlem for Danmark af det internationale Presseudvalg.

„Kvinden og Samfundet“.

Vi har været i Tvivl om, hvorvidt vi skulde fortsætte Udgielsen af Tillæget, der jo ligger noget udenfor vort Blads egentlige Formaal. Nu har vi imidlertid faaet Løfte om Medarbejderskab af Fru Anna Drevs, Forfatterinde af den vel kendte lille Kogebog, og vi haaber ved hendes Hjælp at kunne byde vore Læsere noget virkelig betydeligt for Hus og Hjem. Vi beder dem ofre samme Opmærksomhed paa den lille Afdeling af Bladet, som vil fremkomme under denne Titel, som paa Bladets øvrige Indhold.

Bladudvalget.

Redaktionen tillader sig herved at anbefale til gode Menneskers Hjælp en 40-aarig, syg og arbejdsudygtig Kvinde, der i mange Aar har lidt af en uheldig Sygdom og i det hele lever under sørgelig Forhold. Hendes Adresse er Katrine Petersen, Drevsensvej 23, Silkeborg.

Et Par Bemærkninger om Kvindens Stemmeret.

Efter at de norske Kvinder har gjort et sikkert Skridt frem paa Vejen til politisk Ligeberettigelse, begynder vi danske ogsaa at se med lysere Haab paa vort Arbejde. Deres Sejr har givet os nyt Mod, om vi end mærker Modstanden levende og stærk, og ofte maa væbne os mod den endnu saa almindelige Affærdigelse: »Der er saamænd næsten ingen Kvinder, der forstaar sig paa Politik eller kan arbejde offentlig, det ligger ikke for dem, de har deres Arbejde i Hjemmet, lad dem nøjes med det!«

At det endnu ikke er den største Del af Kvinderne, der forstaar sig paa Politik eller kan arbejde offentlig, er jo kun den naturlige Følge af, at vi har været udenfor saa længe, — kun har maattet arbejde indirekte — og det er en meget daarlig Maade at arbejde paa.

Muligt er det ogsaa, at der endnu kun er forholdsvis faa Kvinder, der ved, hvad Retfærdighed i Ligeberettigelse for os vil sige, — men nogle er der.

Foreløbigt er det kun Retten til

at faa Døren lukket op, vi fordrer, saa alle Mennesker staar ens overfor. Adgang til at arbejde med i, hvad der angaar os alle lige meget. De der ikke kan være med, holder sig nok borte, men naar vi kommer ind, vil det saavist vise sig, at der findes Kvinder, som sidder inde med Evner og aandelige Kræfter, der kan stilles lige med Mandens, — og at der sikkert er Værdier, som nu ligger unyttede hen, og det er sørgeligt, for der trænges altid til sunde og gode Kræfter.

Sandsynligvis kommer kun faa med straks, naar Adgangen bliver aabnet for os, men det gør ikke noget, for vi kan vide, at det er de stærke og modige, der gaar fremmest, og de vil lukke Øjnene op paa dem, der ikke ser frit og klart. Alle, der egner sig dertil, vil møde til det politiske Arbejde, Arbejdet for Samfundet. Det er jo langtfra alle Mænd, der har Anlæg for offentligt Arbejde, hvor kan det saa være en Anke mod vor Fordring, at vi ikke alle egner os dertil. Lad os faa Stemmeret og Valgbarhed, og det vil vise sig, at nogle er der.

Politikken — der aabner Døren for store Vidder — vil med Tiden tage vor Interesse ganske paa samme Maade, som den nu tager Mændenes. Manden plejer ikke at forsømme sine Forretninger, fordi han er livlig politisk interesseret, det vil Kvinden heller ikke gøre.

Der burde være en langt varmere og iverigere Interesse hos Kvinderne for denne Sag, end der er, — vi maa opdrages til at faa den. Vi kan sammenligne Arbejdet derfor med Forældres Bestræbelser for Børnene, der skal lære at læse, regne og skrive — det er ikke morsomt straks, senere ved de, at det vilde være en Ulykke for dem, om de ikke havde lært det. Interessen kommer for det, man lærer at kende og lever med og i.

»Kvinderne har deres Arbejde i Hjemmet,« hedder det ogsaa, »lad dem nøjes dermed!«

Mon dog ikke den Kvinde, der kan tale med sin Mand om mere end det, der ligger indenfor Hjemmets Mure, gør Livet rigere for ham end den, der beder Manden om endelig ikke at tale om Politik, da hun ellers straks bliver søvnig?

Mon det ikke ogsaa er godt, at Moderen kan tale med sine Børn om Samfundets store Interesser, som er hendes og vil blive Børnenes? Det vil udvikle dem og længe binde dem til Barndomshjemmet.

Ofte har vi følt os krænkede ved den meget almindelige nedladende Tone, hvori Mændene debatterer Politik med Kvinderne, — det er Mændenes Omraade — deres alene. Dog er der heldigvis Mænd, som ser frsindet og klart paa vor Sag, og som kan og vil virke for den. Dem skylder vi stor Tak, thi vel er det kun simpel Retfærdighed, men det er ikke let at kæmpe mod Fordomme.

Vort sikre Haab er det, at med Stemmeret og Valgbarhed — lige Ret for Mænd og Kvinder — vil følge Lykke og Velsignelse for Samfundet.

Opfyldelsen af vore Ønsker er et Tidsspørgsmaal, der vel for en Del

blive vækket, hvis Samtalen fortsættes.

Der er i det røde Hav talrigere og mere udstrakte Korallrev end i noget andet Hav i Verden af lignende Størrelse; de findes i lange Striber langs Kysten, med hvilken de paa mange Steder er forbundne. Rundt omkring i Havet findes ogsaa mange skjulte Koralløer, som gør Sejladsen vanskelig og farlig. — Mellem den vestlige Kyst af det røde Hav og Højlandet findes en flad Landstrækning, som er meget øde; der er næsten ingen Vegetation, og dog bor der i disse fattige Egne nogle afrikanske Stammer, der staar under ægyptisk Herredømme. Tilstanden blandt disse Mennesker skal være i høj Grad elendig og umenneskelig. — Paa den østlige Side af Havet er der en Del tyrkiske Provinser; den sydlige Del af denne Kyst er maaske den frugtbareste Egn i Arabien. Der er stærk Forbindelse mellem de to Kyster, da Havet stadig er befaret af afrikanske Pilgrimme paa deres Vej til Mekka og Medina. Antallet

af disse Pilgrimme er meget betydeligt — ca. 20,000 aarligt.

— Inden vi forlader det røde Hav, passerer vi tæt forbi Mekka. Denne By ligger i en lille Bugt mellem to lange Odde; paa hver af disse ligger et Fort i Ruiner. En Stenmole er bygget ud i Vandet; her er Landingspladsen, og her er den Port, hvorigennem man ene kan faa Adgang til Byen fra Havet.

Byen strækker sig mod Nord og Syd langs Kysten og gør, fra Havet set, et imponerende Indtryk. Husene er næsten alle store, hvide og byggede af Sten; men de ligger enten i Ruiner eller er i faldefærdig Tilstand. Der findes ogsaa adskillige Moskeer i Mekka med høje, stolte Minaretter. Gaderne er meget smalle og paa mange Steder ufrejkommelige paa Grund af Murbrokker og Grus, som faar Lov at ligge uanstastet.

Mekka har ganske mistet sit Ry som Handelshavn; trods dens glimrende Beliggenhed er der faa — eller vel sandere sagt ingen Spor tilbage af dens gamle Betydning. Indbygger-

antallet er ogsaa gaaet ganske overordentlig stærkt ned i Løbet af det 19de Aarhundrede — fra ca. 20,000 til 1500. — De Kaffeplantager, for hvilke Mekka en Gang var saa berømt, ligger et Stykke ind i Landet; men de har ringe Betydning nu.

Denne Bys Tilbagegang hænger sammen med Adens stærke Udvikling som engelsk Havn. — Englands Magt paa Havet er i det Hele en uomstødelig Kendsgerning — eller i hvert Fald en Kendsgerning, som England ikke vil lade omstøde uden at sætte alle sine Kræfter ind paa at hindre det.

Ogsaa Øen Perim, som ligger lige ved Udløbet af det røde Hav, er i engelsk Besiddelse. — Perim er en lille, nøgen Klippe; dens Overflade er paa mange Steder udhulet af Vandløb, og det eneste, der kan vokse paa Øen uden kunstige Foranstaltninger, er groft Græs og vantrent Krat.

Der er altsaa ikke frugtbart paa Perim, og den var da ogsaa i mange Aar et Sted, der ikke havde nogen- somhelst Betydning eller Værdi; dens

eneste Indbyggere var en Afdeling indiske Tropper; men saa fik den en udmærket Havn og havde en Del Aar stor Betydning som Kulstation; denne Betydning er dog noget svækket siden Adens Opkomst.

Den er endvidere Station for Telegraf-Selskabet i Østen, og den har en Signalstation, hvortil næsten alle forbigående Skibe signaliserer.

Paa Øens højeste Punkt ligger et Fyrtaarn — en Stenbygning, som er omgivet af nogle Bygninger og en Mur med Skydehuller og derfor, set fra Havet, ligner en Fæstning.

Lige overfor Perim ligger Kap Bab-el-Mandeb, ogsaa kaldet »Sorgens Port« (the gate of affliction). — Det bestaar af vældige, mørke Klippemasser af vulkansk Oprindelse. Klipperne danner paa flere Steder mærkelige Former; et Steds saaledes noget, der ligner en mægtig Sfinx, der skyder sig ud i Havet.

Imellem Klipperne er Bugter, som yder Ly til mindre Skibe; her gaar undertiden afrikanske Købmænd i Land med deres Faareflokk, idet de foretrække, at drive dem herfra